

การศึกษาประสิทธิภาพในการทดลองแบบสุ่มชนิดปิดด้านเดียวของครีมอาร์ไกรไลน์ที่มีส่วนผสมของเมทริซิลเปรียบเทียบกับกรดเรตินอยด์ในการรักษาริ้วรอยที่บริเวณหน้าผากและระหว่างคิ้ว

นภคกุล กมลรัตนกุล วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ตจวิทยา) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

ภูมิหลัง ปัจจุบันมีการรักษาริ้วรอยหลายวิธี ยาทาเป็นวิธีที่ใช้มานาน ซึ่งการรักษามาตรฐานคือ 0.05% retinoic acid แต่เนื่องจากพบผลข้างเคียงได้บ่อย ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษายากลุ่มใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการรักษาริ้วรอยและลดผลข้างเคียงของการใช้ยากลุ่มวิตามินเอ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและผลข้างเคียงของครีมที่มีส่วนผสมของ argilerine with matrixyl กับ 0.05% retinoic acid

ระเบียบวิธีวิจัย ผู้ป่วยที่มีริ้วรอยบริเวณหน้าผากและระหว่างคิ้วจำนวน 30 คน ทายาแบบสุ่มบริเวณหน้าผากด้านซ้ายและขวาก่อนนอน ประเมินโดยใช้ visioscan แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยและประเมินรูปถ่ายก่อน และหลัง 3 เดือนหลังการใช้ยาโดยแพทย์ผิวหนัง

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ ในระยะเวลา 12 สัปดาห์ พบว่า ของ argilerine with matrixyl สามารถลดริ้วรอยหน้าผากและรอยขมวดคิ้วในคนไทยได้ใกล้เคียงกับ 0.05% retinoic acid โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการประเมินผลความพึงพอใจในการลดริ้วรอยและรอยขมวดคิ้วในคนไทยพบว่าพอใจการใช้ argilerine with matrixyl กับ 0.05% retinoic acid โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ผู้ป่วยพึงพอใจกับการใช้ อาร์ไกรไลน์กับ เมทริซิล เพราะมีผลข้างเคียงน้อยกว่า 0.05% กรดเรตินอยด์

ข้อสรุป เสนอว่าอาจใช้ argilerine with matrixyl แทน 0.05% retinoic acid ในการรักษาริ้วรอยได้

คำสำคัญ: ริ้วรอย / อาร์ไกรไลน์/ เมทริซิลเปรียบ / กรดเรตินอยด์

ภูมิหลัง

ริ้วรอยเป็นการเปลี่ยนแปลงของผิวหนัง ซึ่งเกิดตามวัยและอาจเกิดจากการถูกแดดเป็นเวลานาน คนไข้มาพบแพทย์ด้วยเรื่องริ้วรอยก่อนวัย ริ้วรอยที่เกิดขึ้นมีทั้งริ้วรอยตื้นและลึก

ลักษณะของผิวหนังที่เป็นริ้วรอย มี dryness, laxity, fine wrinkle, skin atrophy, การหายของแผลขี้ผึ้ง, เพิ่มอุบัติการณ์การเกิดเนื้องอก

ความเสื่อมของผิวหนังมี 2 แบบคือ ความเสื่อมตามธรรมชาติ (intrinsic aging) และความเสื่อมจากปัจจัยภายนอก (extrinsic aging) คือ แสงแดด และการสูบบุหรี่ ตัวการที่สำคัญ คือ แสงแดด (photoaging)

ปัจจุบัน มีการรักษาริ้วรอยด้วยการทายา เป็นวิธีที่ใช้มานาน และมีประสิทธิภาพ คือ กลุ่มการวิตามินเอ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่มารับการรักษาเรื่องริ้วรอยที่โรงพยาบาล แม่ฟ้าหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน มีริ้วรอยบริเวณหน้าผากและรอยขมวดคิ้ว อายุ 35-70 ปี ไม่มีประวัติใช้ยาทา retinoid บริเวณหน้าผาก หรือทานยา retinoid ก่อนการวิจัย 1 เดือน เกณฑ์ในการคัดเลือกคนไข้จากการศึกษา ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวที่ทำให้มีรอยเหี่ยวย่นก่อนวัย ความยืดหยุ่นของผิวหนังผิดปกติ เช่น Cutis Lax, Morphea หรือคนไข้

ตั้งครีမ်หรือให้หมบุดร หรือ แพ้ครีမ် retinoin, argilerine, matrixyl หรือจำเป็นต้องใช้ยาในกลุ่ม retinoid ชนิดกินหรือทา หรือ ฉีด Botulinum toxin A หรือ ใช้ครีမ်อื่น ๆ ในการลดรอยเหี่ยวย่นบนหน้าผาก

การเก็บรวบรวมข้อมูลและขั้นตอนในการวิจัย

ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ที่ผู้ป่วยจะได้รับ และผลข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น แล้วกำหนดหน้าผากด้านที่จะทายา A หรือ B ทาครั้งละ 0.5 กรัม 1 ครั้ง ก่อนนอน ผู้ป่วยจะไม่สามารถใช้ครีမ်ทาอื่นได้

การประเมินทางคลินิก

รอยเหี่ยวย่น (wrinkle) ใช้ semi-quantitative scale จาก 0-4 (0=none, 1=mild, 2=moderate, 3=moderately severe, 4=severe) ประเมินทุกเดือนในพื้นที่ 3x5 cm

ความลึกของรอยเหี่ยวย่น และ ความหยาบด้วย visioscan

มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยจากผลการรักษาหลังการใช้ยา และ ประเมินรูปถ่ายก่อน และหลัง 3 เดือนหลังการใช้ยาโดยแพทย์ผิวหนัง

เกณฑ์การหยุดใช้ยา

มีผื่นแพ้สัมผัสที่สงสัยว่าเป็นจากยา มีการระคายเคืองบริเวณที่ทายา

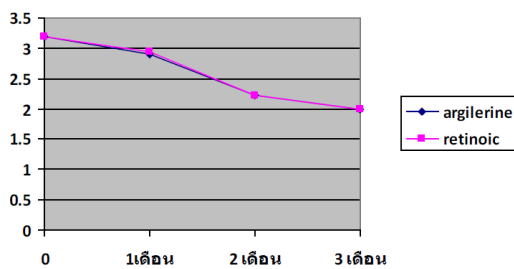
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเปลี่ยนแปลงของ wrinkle assessment scale ระหว่าง argilerine with matrixyl กับ retinoic acid ด้วย Mann-Whitney U test และ wrinkle assesment scale ในกลุ่มเดียวกันในแต่ละเดือน ด้วย Friedman test และ Dunn's multiple comparison test

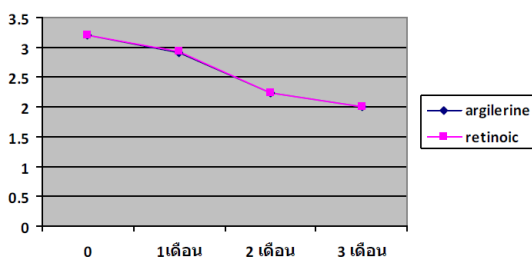
การเปลี่ยนแปลงของ ผล visioscan ระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl กับ retinoic acid โดย Unpaired t-test และ การเปลี่ยนแปลงของผล visioscan ในกลุ่มเดียวกันโตนใช้ Repeated-measure ANOVA และ Turkey's multiple comparison test

ผลการวิจัย

ภาพที่ 1 ค่าเฉลี่ยการประเมิน wrinkle บริเวณหน้าผาก ทางคลินิก เดือนที่ 0, 1, 2 และ 3 ในทั้ง 2 กลุ่มวิจัย

ภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ยการประเมิน wrinkle บริเวณหว่างคิ้วทางคลินิก เดือนที่ 0, 1, 2 และ 3 ในทั้ง 2 กลุ่มวิจัย

ผู้ป่วยร่วรอยบริเวณหน้าผากและรอยขมวดคิ้วที่ได้ argilerine with matrixyl เริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงร่วรอยชัดเจนในเดือนที่ 2 และไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับ retinoic acid

ตารางที่ 1 ข้อมูลวิจัยเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงรอยเหี่ยวย่นบริเวณหน้าผากระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl และ retinoic acid โดยใช้ Mann Whitney U test

เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl กับretinoic	p-value Sig.(2-tailed)
เดือนที่ 0	0.9929
เดือนที่ 1	0.6543
เดือนที่ 2	0.992

ตารางที่ 2 ข้อมูลวิจัยเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า wrinkle บริเวณหน้าผาก ที่วัดได้จากเครื่อง visioscan ระหว่างกลุ่มโดยใช้ Unpaired t test

เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl กับretinoic	p-value Sig.(2-tailed)
เดือนที่ 0	0.9327
เดือนที่ 1	0.7876
เดือนที่ 2	0.3598
เดือนที่ 3	0.9376

พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบผลต่างก่อนและหลังใช้ยาระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl และ retinoic acid หลังใช้ยา 3 เดือน

ตารางที่ 3 ข้อมูลวิจัยเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบค่า wrinkle บริเวณระหว่างคิ้ว ที่วัดได้จากเครื่อง visioscan ระหว่างกลุ่มโดยใช้ Unpaired t test

เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม argilerine with matrixyl กับretinoic	p-value Sig.(2-tailed)
เดือนที่ 0	0.8620
เดือนที่ 1	0.6836
เดือนที่ 2	0.8340
เดือนที่ 3	0.2062

พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.791$) เมื่อเปรียบเทียบผลต่างก่อนและหลังใช้ retinoic acid และ argilerine with matrixyl หลังใช้ยา 3 เดือน

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจหลังใช้ยาของผู้ป่วยกลุ่มที่ได้ Argilerine with matrixyl กับ Retinoic acid

ระดับความพึงพอใจ(คะแนน)	กลุ่ม Argilerine	กลุ่ม Retinoic
ค่าเฉลี่ย	2.733	2.6
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.6915	0.724

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มที่ได้ยา argilerine with matrixyl มากกว่ากลุ่มที่ได้ retinoic acid แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วระหว่าง 2 กลุ่มไม่แตกต่าง

ตารางที่ 5 จำนวนคนที่มีผลข้างเคียงหลังจากได้รับยาโดยมีอาการเป็นผื่นแดงแสบลอกและเป็นขุย

กลุ่ม	เดือนที่		
	1	2	3
Argilerine with matrixyl	7 คน	3 คน	1 คน
Retinoic acid	22 คน	16 คน	6 คน

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ประชากรที่เข้ารับการศึกษาเป็นเพศหญิง 30 คน อายุเฉลี่ย 47.6 ปี (39-65 ปี) มีประวัติสัมผัสแดดน้อยถึงปานกลาง (90%) ใช้ครีมกันแดดสม่ำเสมอ (66%) ส่วนใหญ่ wrinkle บนหน้าผาก ทั้ง 2 ข้างมีระดับ moderately severe

การศึกษานี้ เป็นการเปรียบเทียบการทา Argilerine with matrixyl และ 0.05% retinoic acid ในคน ๆ เดียวกันโดยสุ่มเลือกทายาหน้าผากข้างซ้ายหรือขวา ทำให้ลด confounding factor และควบคุมปัจจัยอื่นโดยไม่ให้ใช้ครีมอื่นนอกจากยาที่จัดให้เท่านั้น

หลังจากใช้ยา 3 เดือน ริ้วรอยบริเวณหน้าผากและรอยขมวดคิ้วทั้งสองกลุ่มลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่เดือนที่ 2 แต่เปรียบเทียบระหว่าง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน (p=0.037) แสดงถึงประสิทธิภาพของ argilerine with matrixyl ที่สามารถใช้แทน 0.05% retinoic acid ได้

ผลการวิจัย 12 สัปดาห์ พบว่า argilerine with matrixyl สามารถลดริ้วรอยหน้าผากและรอยขมวดคิ้วในคนไทยได้

ใกล้เคียงกับ 0.05% retinoic acid โดยมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการประเมินผลความพึงพอใจในการลดริ้วรอยและรอยขมวดคิ้วในคนไทยพบว่าพอใจการใช้ argilerine with matrixyl ใกล้เคียงกับ 0.05% retinoic acid โดยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ ผู้ป่วยพึงพอใจกับ argilerine with matrixyl เพราะมีผลข้างเคียงน้อยกว่า 0.05% retinoic acid

ข้อจำกัดในการวิจัย คือ ควรมีระยะเวลาในการศึกษานานขึ้นเพื่อดูผลของ argilerine with matrixyl เทียบกับ 0.05% retinoic acid ในระยะยาว เนื่องจากแนวโน้มของการรักษาดีขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะเวลาที่ใช้ยา และควรติดตามผลการรักษาหลังการหยุดยาอยู่นานเท่าไร รวมถึงการตัดสินใจเพื่อเพื่อย้อมพิสูจน์และวัดค่าต่างๆด้วย

ข้อจำกัดอีกข้อ คือ การวิจัยนี้ใช้ยาผสมสองตัวโดยใช้ 3% argilerine และ 3% matrixyl ซึ่งไม่มีการวิจัยเทียบระหว่าง argilerine หรือ matrixyl ตัวเดียวเทียบกับ retinoic acid และน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมเปรียบเทียบกับระหว่างกลุ่ม argilerine ตัวเดียวเทียบกับ argilerine with matrixyl เพื่อดูว่ามีผล synergistic effect หรือไม่

1. Allen, J.G., & Bolxham, D.P. (1989). The pharmacology and pharmacokinetics of the retinoids. **Pharmacology & Therapeutics**, 40(1), 1-27.
2. Baynes, J.W. (2001). The role of ages in aging: Causation or correlation. **Exp Gerontol**, 36,1527.

3. Blane-Mira, C., Clemente, J., & Jodas, G. (2002). A synthetic hexapeptide (Argireline) with anti wrinkle activity. **International journal of Cosmetic Science**, **24**, 303-310.
4. Brawan, J., Gonzalez-Serva, A., Nehal, K., Labadie, R., Lufano, L., & Throne, E.G. (1991).
5. Effect of tretinoin on photodamaged skin: a histologic study. **Arch Dermatol**, **127**, 666-672.
6. Carreon-Romero, R. (1990). Topical tretinoin in sun damaged skin, The Philippine experience. **Excerpta Medica**, **106**, 10-11.
7. Doyan, D. (1988). Lipid pigment (lipofusin) in human perioral muscles with aging. **Exp Gerontol**, **23**, 97.
8. Gerstein, A.D. (1993). Wound healing and aging. **Dermatol Clin**, **11**, 749.
9. Ghadially, R. (1995). The aged epidermal permeability barrier. Structural, function and lipid biochemical abnormalities in humans and a senescent murine model. **J Clin invest**, **95**, 2281.
10. Gilchrest, B.A. (1996). A review of skin aging and its medical therapy. **Br J Dermatol**, **135**, 867.
11. Goh, J.H. (1990). The treatment of visible signs of senescence: the Asian experience. **Br J Dermatol**, **122**(Suppl.35), 105-109.
12. Griffiths, C.E.M., & Voorhees, J.J. (1993). Topical retinoid acid for photoaging : clinical response and underlying mechanisms. **Skin Pharmacol**, **6**, 70-77.
13. Harman, D. (2006). Free radical theory of aging: an update: Increasing the function life span. **Ann N Y Acad Sci**, **10**, 1067.
14. Helena, T. (1996). Retinoids in aging. **Clinical in Dermatology**, **14**, 207-215.
15. Jick, S.S., Terries, B.Z., & Jick, H. (1993). First trimester topical tretinoin and congenital disorders. **Lancet**, **341**, 1181-1182.
16. Juang, M.Y. (1990). Treatment of visible signs of senescence. **Excerpta Medica**, **106**, 11-12.
17. Klingman, A.M., Grove, G.L., Hirose, R., & Leyden, J.J. (1986). Topical tretinoin for photoaged skin. **J Am Acad Dermatol**, **15**, 836-859.
18. Klingman, L.H., & Klingman, A.M. (1986). The nature of photoaging: Its prevention and repair. **Photodermatol**, **3**, 215-227.
19. Kodoya, K. (2005). Fibulin-5 deposition in human skin: decrease with aging and UVB exposure and increase in solar elastosis. **Br J Dermatol**, **153**, 607.
20. Klingman, L.H. (1986). Photoaging: Manifestation, prevention and treatment. **Dermatol Clin**, **4**, 517-528.
21. Lavker, R.M. (1995). Cumulative effects from repeated exposures to suberythemal doses of UVB and UVA in human skin. **J Am Acad Dermatol**, **32**, 53.
22. Mauricio G.Y. (1996). Skin Aging and Photoaging. **Clinics in dermatology**, **14**, 153-160
23. Meyer, L.J., & Stern, R. (1994). Age-dependent changes of hyaluronan in human skin. **J Invest Dermatol**, **102**, 385.
24. Mina, Y., & Gilchrest, B.A. (2001). Skin aging: Postulated mechanisms and consequent changes in structure and function. **Clin Geriatr Med**, **17**, 617.
25. Munavalli, G.S., Weiss, R.A., & Halder, R.M. (2005). Photoaging and nonablative photorejuvenation in ethnic skin. **Dermatol Surg**, **31**, 1250.
26. Naomi, L. (2000). New and emerging treatments for photoaging. **Dermatologic clinics**, **18**(1), 99-109.
27. Pearl, E.G., Barbara, A.G., Richard, H.W., & Brenda, L.E. (2004). The use of polyhydroxy acids in Photoaged skin. **Cutis**, **73**, 3-13.
28. Reze, K., Heh S.R.K., Wendy, E.S., & Soyun, C. (2007). Improvement of Naturally Aged Skin with vitamin A. **Arch dermatol**, **143**, 606-617.
29. Roskos, K.V., Maibach, H.I., & Guy, R.H. (1989). The effect of aging on percutaneous absorption in man. **J Pharmacokinetic Biopharm**, **17**, 617.
30. Smith, J.G., Davison, E.A., & Sams, W.M. (1962). Alterations in human dermal connective tissue with age and chronic sun damage. **J Invest Dermatol**, **39**, 347-350.
31. Sporn, M.B., Roberts, A.B., & Roche, N. (1986). Mechanism of action of retinoids. **J Am Acad Dermatol**, **15**, 756-763.
32. Tezuka, T. (1994). Terminal differentiation of facial epidermis of the age: Immunohistochemical studies. **Dermatology**, **188**, 21.
33. Tobias, W.F., Walter, W.A., & Peter, E. (1999). Direct and non-direct measurement techniques for analysis of skin surface topography. **Skin Pharmacol Appl Skin Physiol**, **12**(1-2), 1-11.
34. Van, N.D., & Tobin, D.J. (2004). Hair cycle and hair pigmentation. Dynamic interaction and changes associated with aging. **Micron**, **35**, 193.
35. Verschoore, M., & Czernielewski, J. (1993). Topical retinoids: Their uses in dermatology. **Dematol Clin**, **11**, 107-115.

36. Weiss, J.S., Ellis, C.N., & Headington, J.T. (1988). Topical tretinoin for photoaged skin :a double-blind vehicle-controlled study. **JAMA**, **259**, 527-532.
37. Weinstein, G.D., Nigra, T.P., Pochi, P.E., Savin, R.C., Allan, A., & Benik, K. (1991). Topical tretinoin for treatment of photodamaged skin: a multicenter study. **Arch Dermatol**, **127**, 659-665.
38. Wulf, H.C. (2004). Skin aging and natural photoprotection. **Micron**, **35**, 185.
39. Yaar, M., & Gilchrest, B.A. (2003). Aging of Skin. **Fitzpatrick's Dermatology in general medicine** (7th ed.). New York: Mc Graw Hill.